

TUKDER

TUĞLA VE KİREMİT
SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

TUĞLA VE KİREMİT SANAYİ BİLGİLERİ

TEMMUZ – 2007

İÇİNDEKİLER

1. SEKTÖRÜN TANIMI VE SINIRLANMASI:.....	3
2. ÜRETİM:.....	3
2.1. Üretim Yöntemi ve Teknoloji	3
2.2. Standartlar	3
3. SEKTÖR BÜYÜKLÜĞÜ:.....	5
3.1. Mevcut Durum	5
3.2. Kuruluş Sayısı, Mevcut Kapasite ve Kullanımı	5
4. İHRACAT VE İTHALAT:	8
4.1. Tuğla	8
4.2. Kiremit	9
5. SORUNLAR:.....	9

1. SEKTÖRÜN TANIMI VE SINIRLANMASI:

Pişmiş kilden ve çimentodan gereçler sanayisinin bir alt kolu olan Tuğla ve Kiremit sektöründe; hammaddesi kil olan ve yaygın olarak inşaat sektöründe kullanılan malzemeler üretilmektedir. Üretim alanına, çeşitli yapı tuğlaları ve kiremitler girmektedir.

Üretimin ana malları aşağıda verilen kalemlerden oluşmaktadır:

Taşıyıcı döşeme tuğlaları (statik çalışmaya katılan)
Taşıyıcı döşeme dolgu tuğlaları (statik çalışmaya katılmayan)
Fabrika tuğlaları-duvarlar için – Klinker tuğla
Fabrika tuğlaları-duvarlar için – Yatay delikli
Fabrika tuğlaları-duvarlar için – Düşey delikli hafif
Fabrika tuğlaları-duvarlar için – Dolu ve düşey delikli
Çatı kiremitleri-kilden yapılmış sürekli olmayan (bindirmeli)
Asmolen döşeme giriş tuğlaları
Baca tuğlaları
Dekoratif tuğlalar
Döşeme tuğlaları
Cephe kaplama tuğlaları

2. ÜRETİM:

2.1. Üretim Yöntemi ve Teknoloji

Tuğla ve kiremit tesislerinde teknolojinin adlandırılması; kurutma sistemine (doğal kurutma-suni kurutma), üretim yöntemine (emek yoğun-teknoloji yoğun), otomasyona (otomatik-yarı otomatik), hammadde işleme ve şekillendirmeye (vakumlu-vakumsuz), pişirme sistemine (hoffman-tünel) göre yapılmaktadır.

Türkiye’de teknolojinin adlandırılması daha çok pişirme sistemine göre yapılmaktadır. Bu açıdan baktığımızda ülkemizde kullanılan en yaygın sistem Hoffman sistemidir. Tünel fırın sistemi ile çalışan fabrika sayısı ise sınırlıdır.

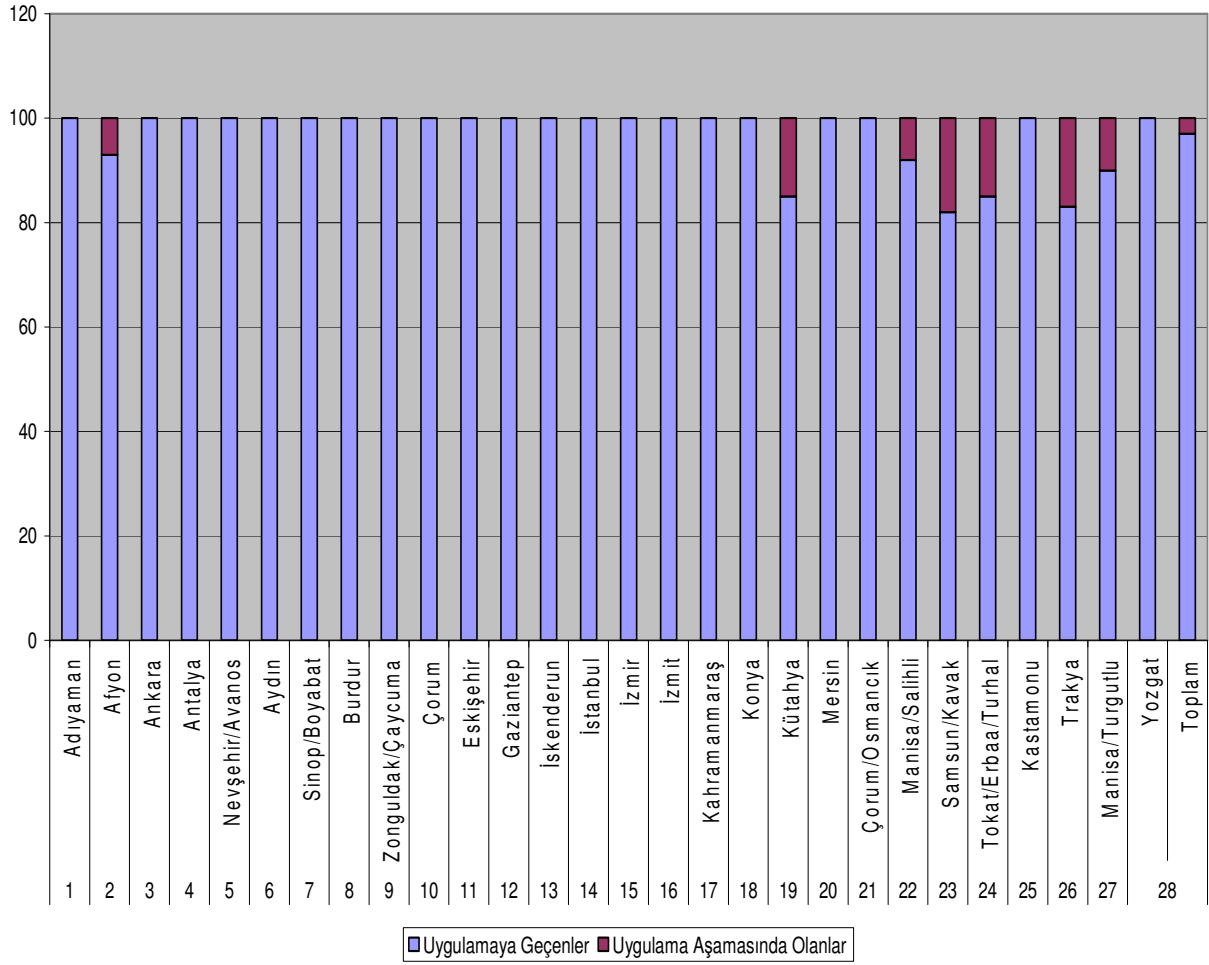
Zaman içinde bu sistemler kendi içlerinde geçişler yaşamış, karma birtakım teknolojiler ortaya çıkmıştır. Hoffman pişirme teknolojisi yanında suni kurutma yapılmış, tünel fırın teknolojisi doğal kurutma ile beslenmiş, tünel pişirme sistemi hoffman ile karma yapılarak kemer tünel fırın sistemi geliştirilmiştir. Tuğla ve kiremit üretim kademeleri incelenerek üretim yöntemi daha iyi irdelenebilir.

2.2. Standartlar

Avrupa teknik mevzuatının Türk iç hukukuna uyumlaştırılması çerçevesinde 1 Ocak 2007 tarihinde Yapı Malzemeleri Yönetmeliği'nin uygulamaya geçmesiyle beraber, tuğla ve kiremitler için de ürüne iliştilmesi zorunlu uygunluk işareti CE olmuştur.

Teknik mevzuat uyumlaştırma süreci doğrudan standartların kendisini de etkilemiş, daha önceki standartlar yürürlükten kaldırılarak AB harmonize standartları yürürlüğe konulmuş ve bu standartlar hem CE hem de TSE için ürün belgelemesinde esas standartlar haline gelmiştir. Bu süreçte tuğlalar için daha önceki TS 704, TS 705, TS 4563, TS 4377 standartları iptal edilmiş ve TS EN 771-1 Kagir Birimler Özellikler – Bölüm: 1 Kil Kagir Birimler (Tuğlalar) standardı yürürlüğe girmiştir. Kiremitler içinse yeni standart, TS EN 1304 Çatı Kiremitleri – Kilden Yapılmış – Tarifler ve Özellikler uygulamaya geçmiştir.

Aşağıdaki tabloda TUKDER üyesi tuğla ve kiremit fabrikalarında bölge bazında CE uygulamasına geçiş yüzdeleri görülmektedir.

3. SEKTÖR BÜYÜKLÜĞÜ:

3.1. Mevcut Durum

Türkiye’de tuğla ve kiremit sanayisi; üretim yapısı itibariyle ülkenin dört bir yanına dağılmış, çok sayıda üretim birimi olan bir sanayi dalıdır. Üretim hammaddelerinin kolaylıkla temin edildiği bölgelerde küçük yoğunlaşmalar gösteren sektörde 417 adet tuğla ve kiremit fabrikası vardır. Fabrika sayısının bu kadar fazla ve geniş bir coğrafyaya dağılmış olması ulaşılan verilerin sağlıklı olmasını engellemektedir.

Türkiye’deki toprak sanayicilerini ortak çıkarlar çerçevesinde bir araya getirmeyi hedefleyerek kurulan Tuğla ve Kiremit Sanayicileri Derneği (TUKDER), üyeleri vasıtasıyla bir inceleme yapılmış ve sektörün 2002 yılından itibaren her yıl sektörün çalışma profili çıkarılmıştır. Elde edilen verilere bakıldığında; gerek bir önceki özel ihtisas komisyonu raporundaki verilere göre, gerekse devletin ilgili kurumlarındaki verilere göre, TUKDER tarafından çıkarılan profilin realiteye daha yakın ve daha sağlıklı olduğu düşünülmektedir.

3.2. Kuruluş Sayısı, Mevcut Kapasite ve Kullanımı

Türkiye’deki tuğla ve kiremit fabrikalarının bölgesel olarak dağılımını ve sayılarını gösteren tablo, aşağıda verilmiştir. Tablodan da anlaşılacağı gibi Türkiye geneline dağılımı yanında bölgeler içinde yoğunlaşmalar mevcuttur. Bu yoğunlaşmalar o kentleri “Tuğla ve Kiremit Üretim Bölgeleri” haline getirmiştir. Tekirdağ, Turgutlu, Salihli, Burdur, Afyon, Çorum, Boyabat, Erbaa, Yozgat, Osmancık, Avanos gibi il ve ilçelerimiz Türkiye’deki önemli ana üretim bölgeleridir. Bu üretim bölgelerinde başka sanayi dallarının ağırlığı yoksa yan sanayilerin oluşumu, nakliye rejimi, ticari hayat, tuğla ve kiremit dünyasına bağımlı kalmaktadır. Dolayısıyla bu kentlerin gelişimi, tuğla-kiremit sektörüne bağlıdır.

Türkiye’de Tuğla ve kiremit ana ürünleri bazında çalışan 417 adet tuğla ve kiremit tesisi vardır. Bu tesislerden 49 tanesi kiremit (8 tanesi hem tuğla hem kiremit) geri kalan 368 adet tesiste muhtelif standartta tuğla üretilmektedir.

Türkiye Tuğla-Kiremit Fabrikalarının Bölgeler Sayısı ve Yerleri

MARMARA BÖLGESİ		İÇ ANADOLU BÖLGESİ		DOĞU VE G.DOĞU ANADOLU	
İstanbul	1				
Tekirdağ	14	Afyon	22	Mardin	2
Edirne	3	Ankara	13	Batman	6
İzmit	7	Polatlı	5	Urfa	1
Çanakkale	2	Çorum	35	Diyarbakır	11
Balıkesir	2	Osmancık	12	Bingöl	1
KARADENİZ BÖLGESİ		Eskişehir	6	Erbaa	18
Düzce	1	Kütahya	7	Turhal	8
Kavak	5	Konya	13	Erzincan	2

Trabzon	1	Aksaray	2	Elazığ	5
Boyabat	25	Yozgat	14	K.Maraş	3
Bartın	3	Avanos	8	Malatya	2
Tosya	9	Amasya	6	Tunceli	1
Çankırı	2	Bilecik	2	Iğdır	1
AKDENİZ BÖLGESİ		EGE BÖLGESİ		Erzurum	1
Antakya	4	İzmir	8	Adıyaman	1
Adana	5	Turgutlu	50	Ağrı	1
Mersin	4	Salihli	31	Sivas	3
Antalya	3	Akhisar	1	G.Antep/İslahiye	2
Burdur	7	Aydın	6		
		Ortaklar	6		
		Denizli	1		
		Uşak/Banaz	2		
		Muğla	3		

Fabrika Kapasiteleri

	Fabrika sayısı	Kapasite (Adet)	
		Tuğla	Kiremit
MARMARA BÖLGESİ			
İstanbul	1	180.000.000	
Tekirdağ / Merkez	14	488.500.000	12.000.000
Edirne	2	66.000.000	
İzmit	7	98.000.000	
Çanakkale	2	10.000.000	
Balıkesir	2	16.000.000	
EGE BÖLSESİ			
Turgutlu / Manisa	50	900.000.000	50.000.000
Salihli / Manisa	31	186.000.000	30.500.000
Akhisar / Manisa	1		
Aydın / Merkez	6	20.000.000	
Ortaklar / Aydın	6	144.000.000	
İzmir	8	22.500.000	12.000.000
AKDENİZ BÖLGESİ			
Adana	5	48.000.000	
Mersin	4	46.000.000	
Antalya	3	43.000.000	
Burdur / Bucak	7	114.000.000	
Hatay / Antalya	4	71.000.000	
İÇ ANADOLU BÖLGESİ			
Afyon	22	240.000.000	
Ankara / Merkez	13	167.000.000	

Ankara / Polatlı	5	60.000.000	
Çorum / Merkez	35	197.500.000	239.500.000
Çorum / Osmancık	12	131.000.000	32.000.000
Eskişehir	6	43.000.000	120.500.000
Bilecik	2	5.000.000	4.500.000
Kütahya	7	20.000.000	80.000.000
Konya	8	145.200.000	
Aksaray	2	36.000.000	
Yozgat	14	235.000.000	
Avanos	8	175.000.000	
Amasya	6	72.500.000	

Fabrika Kapasiteleri

	Fabrika sayısı	Kapasite (Adet)	
		Tuğla	Kiremit
KARADENİZ BÖLGESİ			
Kavak	5	96.000.000	
Trabzon	1	10.000.000	
Boyabat	25	338.000.000	
Çankırı	2	19.000.000	
Tosya	9	91.500.000	
DOĞU - G.DOĞU BÖLGESİ			
Elazığ	5	33.000.000	
Bingöl	1	24.000.000	
İğdır	1	14.000.000	
Batman	6	97.000.000	
Kmaraş	3	77.000.000	
G.Antep	2	7.500.000	
Erzincan	2	23.000.000	
Ş.Urfa	1	10.000.000	
Adıyaman	1	10.000.000	
Sivas	2	31.500.000	
Diyarbakır	9	130.000.000	
Tokat / Erbaa	18	252.000.000	
Tokat / Turhal	8	83.500.000	28.500.000

TUĞLA ÜRETİM KAPASİTESİ : **5.327.000.000 Adet / Yıl**
KİREMİT ÜRETİM KAPASİTESİ : **609.000.000 Adet / Yıl**

Tuğla (adet) : **3 Kg.**
Kiremit (adet) : **2,5 Kg**

TUĞLA ÜRETİM KAPASİTESİ : **15.981.100.000 Kg / Yıl**
KİREMİT ÜRETİM KAPASİTESİ : **1.522.500.000 Kg / Yıl**

1980'li yılların ikinci yarısında Türkiye'de başlayan konut seferberliği ile birlikte tuğla kiremit sanayine verilen teşviklerle sektördeki mevcut kapasite 1987 yılında sonra %50 civarlarında artmıştır. Sonraki yıllarda daha yavaş bir seyir takip eden kapasite artışı bugünkü seviyeye ulaşmıştır.

Tuğla ve kiremit sektörü üretimini günün koşullarına göre ayarlayabilmektedir. Talebin artmasına paralel olarak bu sektörde fırın, toprak hazırlama, kalıplama ve kurutma için gerekli yatırımlar 8-9 ayda tamamlanabilmektedir. Ekonomik kriz dönemlerinde ise üretimi azaltabilmekte hatta geçici olarak durdurulabilmektedir.

		YILLAR							
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1	Tuğla								
		90	70	60	65	75	80	80	80
2	Kiremit								
		87	83	78	73	85	90	90	90

Yukarıdaki tablo verilerinden, ekonomik kriz dönemlerinde fabrikaların üretimlerini durduklarını veya kapasitelerini düşürdükleri görülmektedir.

4. İHRACAT VE İTHALAT:

YILLARA GÖRE TUĞLA VE KİREMIT İTHALAT VE İHRACAT DEĞERLERİ¹:

4.1. Tuğla

YIL		MİKTAR	BİRİM	DOLAR DEĞERİ	EURO DEĞERİ
2002	İHRACAT	1.751.822,-	Adet	185.171,-	193.061,-
	İTHALAT	--	--	--	--
2003	İHRACAT	1.583.540,-	Adet	174.830,-	152.731,-
	İTHALAT	200,-	Adet	200,-	128,-
2004	İHRACAT	13.545.422,-	Adet	1.496.788,-	1.204.387,-
	İTHALAT	2.600,-	Adet	855,-	703,-
2005	İHRACAT	18.881.040,-	Adet	2.487.480,-	1.963.804,-
	İTHALAT	255,-	Adet	360,-	301,-
2006	İHRACAT	10.206.946,-	Adet	1.697.278,-	1.346.246,-
	İTHALAT	93.280,-	Adet	13.543,-	10.687,-
Toplam	İHRACAT	45.968.770,-	Adet	6.041.547,-	4.860.229,-
	İTHALAT	16.598,-	Adet	14.598,-	11.819,-

¹ Kaynak İGEME

4.2. Kiremit

YIL		MİKTAR	BİRİM	DOLAR DEĞERİ	EURO DEĞERİ
2002	İHRACAT	4.553.472,-	Adet	788.690,-	815.433,-
	İTHALAT	49.600,-	KG	20.346,-	22.920,-
2003	İHRACAT	7.253.821,-	Adet	1.601.057,-	1.406.361,-
	İTHALAT	84.378,-	KG	86.014,-	71.185,-
2004	İHRACAT	11.777.029,-	Adet	3.236.274,-	2.627.312,-
	İTHALAT	315.871,-	KG	351.733,-	282.064,-
2005	İHRACAT	11.612.483,-	Adet	3.576.411,-	2.891.358,-
	İTHALAT	424.102,-	KG	405.078,-	325.566,-
2006	İHRACAT	13.077.646,-	Adet	4.693.787,-	3.735.215,-
	İTHALAT	46.635,-	KG	44.967,-	37.097,-
Toplam	İHRACAT	48.274.451,-	Adet	13.896.219,-	11.475.679,-
	İTHALAT	920.586,-	KG	908.138,-	738.832,-

5. SORUNLAR:

- a- Hammadde:** Bazı üretim bölgelerinde hammadde rezervlerinin kalitesiz, problemlili, yetersiz olması o bölgelerin geleceğini etkileyecek önemli bir sorundur. Hammadde alımları ülkenin değişik noktalarında bölgeden bölgeye farklılıklar göstermektedir. Maden Kanunu'na göre Maden Dairesi'nden işletme ruhsatı ile alınmaktadır. İşleme ruhsatının alınması malzeme temini için yetmemekte buna müteakip işletme izni alınması gerekmektedir. İşletme izni için ruhsat sahasının konumuna göre Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan ÇED gerekli değildir veya ÇED olumlu kararı, İl Özel İdarelerinden İş Yeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı, mülkiyet durumuna göre mülk sahibinden izin, sahanın kullanım vasfına göre kamu kurum veya kuruluşlarından gerekli izinler alınması zorunlu olup her hangi birinin alınamaması durumunda ise ruhsatın iptali ile sonuçlanmaktadır. Ülke genelindeki teknoloji dağ kilini işlemeye yetersiz olup bu durum sektörü yıpratmakta ve zarar vermektedir. Hammadde alımları yeni maden kanununa göre yapılmaya başlanmış olup son yönetmelik değişikliği ile bazı problemlerimiz giderilmiş olmakla birlikte kamu otoritesinin özellikle sektörün bütününe ilgilendiren mevzuat değişikliklerinde sektör temsilcilerini muhatap kabul etmesi ve görüşlerine başvurması yapılmak istenen değişikliğin uygulamaya geçirilmesi hızını ve piyasa etkisini belirleyecektir.
- b- Enerji:** Sektörün gelişmesi, belli kalitelerin yakalanması için en önemli konu doğalgaz kullanımlarının artırılmasıdır. Tuğla ve kiremit sanayisi 12 ay, sürekli olarak enerji ihtiyacı olan bir sektör olduğu için, sektörün yoğunlaştığı üretim bölgelerine doğalgaz ulaştırılmalıdır. Doğalgazı sektörün sürekli kullanma imkânı olduğu için, kullanım primlendirilmelidir. Halen özellikle Elektrik şebekelerinde yapılamayan iyileştirme çalışmaları nedeniyle yaşanan iletim kalite bozuklukları ve kesintiler sürekli çalışması gereken sektörümüzü üretim açısından etkilemektedir. Ayrıca bazı bölgelerde kömür kalitesindeki

- düşüklükler ürüne de yansımakta olup bu konudaki iyileştirme ve kalori bazında zenginleştirme çalışmaları konuya kısa vadede çözüm getirebilecektir.
- c- Teşvik:** Tuğla ve kiremit yatırımları geçmiş senelerde özellikle hammadde kaynaklarına yakın olarak gerçekleştirilmiştir. Ancak, farklı maliyet şartları 600 km..ler gibi uzun mesafelere pazarlanmasını mümkün kılabilmektedir. Özellikle son senelerde bazı illerin Kalkınmada Öncelikli Yörelere kapsamına alınması ve sektörün önemli girdileri olan elektrik, işçilik, vergiyle alakalı konularda teşvik avantajlarını elde etmesi ciddi sorunlar yaratmıştır. Ortak olarak mal verdikleri bir pazara komşu bir il ile çok farklı koşullarda girebilmekte ve komşu ilin ilgili sanayisini derinden baltalayabilmektedir. Bu farklı durum kaldırılmalıdır. Sektörümüzün acil teşvik planlarına ihtiyacı olup teknolojik yatırımlar konusunda düzenlemeler yapılarak uygun uzun vadeli ve düşük faizli kredilendirmelerle Avrupa'dan da destek alarak çok büyük yatırımlar yapmaya gereksinimi vardır.
- d- Standart:** Kalite konusunda son çıkan standartlar bir nebze önümüzü açmakla birlikte, sektörün denetlenememesi, özellikle inşaatlarda kullanılan malzemelerin kalitelerinin kontrol edilmesi konusunda yaşanan yetersizlikler haksız rekabeti körüklemekte, tüketiciyi ucuz ama kalitesiz mala yönlendirmektedir. Standartlardaki toleranslar azaltılmalı, 04.02.2000 tarihinde yayımlanan resmi gazetede kapsam dışında bırakılan ürünlere de TSE belgesi mecburiyeti getirilmeli ve en önemlisi sıkı takip ve kontrol yapılarak haksız rekabet koşulları en aza indirilmelidir. Örneğin CE belgelendirmesi üreticileri, ürettikleri ürünler için beyan ettikleri değerlere karşı sorumlu kılmaktadır ve beyan edilen değerlerin kontrolünden sorumlu makam Bayındırlık Bakanlığı'dır. Ancak Bakanlık, henüz yeterli alt yapıyı oluşturamadığından denetimler başlayamamıştır, kontrolün başlamaması haksız rekabet yaratmaktadır ve bu durum kamu otoritesinin, standardizasyona önem verip bunun için yatırım yapan üreticiler aleyhine piyasaya müdahalesi anlamına gelmektedir.
- e- İşgücünde Yaşanan Sorunlar:** Sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamak, çalışanları çalışma ortamından kaynaklanan sağlık ve güvenlik risklerine karşı korumak, refahını arttırmak ve geliştirmek gerektirmektedir. Bunlar ise sektöre ilave maliyet getirmektedir. Halen istihdam üzerindeki aşırı vergi yükü, zaten geliri düşük olan sektörü baltalamakta, bu konuda doğruyu yapmak isteyen sanayicilerimiz bile yaşadıkları haksız rekabet nedeniyle bordro rakamlarında azaltmalara gitmektedirler. Bununla beraber hedef kitesinden daha farklı kesimlerin de "yeşil kart" uygulanmasından faydalanması özellikle yeni işe alımlarda başvuru sahiplerinin SSK'lı görünmek istememelerine yol açmaktadır.
- f- Nakliye:** Sektör ülkenin dört bir tarafına günde tonlarca yükü göndermektedir. Bu nedenle nakliye, sektörün vazgeçilmez bir parçasıdır. Nakliyenin tamamına yakını karayolu ile yapılmaktadır. Zaman zaman nakliye taleplerinin başka sektörlere kayması ürün sevklerinde ciddi sorunlar yaratmaktadır. Ayrıca, karayollarındaki ağırlığın demir ve deniz yollarına kaydırılması için gerekli kolaylıkların yapılması uygun olacaktır. Sektörümüzün çok büyük ölçüde kara yolları taşımacılığına mahkûm olması özellikle bazı bölgelerde tüketicinin malzemeden çok nakliyeye para ödemesine neden olmaktadır. Bu durumun demiryolları ve deniz taşımacılığının geliştirilmesi ile giderilebileceğine inanmaktayız.

- g- Çevre:** Çevre Bakanlığı ve ilgili yerel kurumların çevre ile ilgili uygulamalarının tüm Türkiye ve fabrikalar için aynı olması gerekir. Aksi bir durum maliyetlerin farklı olmasına neden olmaktadır. Çevre Bakanlığınca, AB süreciyle ilgili olarak yapılan mevzuat değişikliklerinde mevcut piyasa koşullarının göz önünde tutulması; sadece mevzuat değişikliğiyle yetinilmemesi; uygulamanın da kontrol edilmesi ve geçiş süreciyle ilgili zamanlamanın yapılması gerekmektedir. Aksi uygulamalar rekabet koşullarını, sektörde uyum kapasitesi yüksek olanlar aleyhine etkilemektedir.
- h- İhracat:** Halen nadir olmakla birlikte son yıllarda özellikle Balkan Ülkelerinden ülkemize tuğla konusunda talepler gelmekte olup, ülke içi vergilendirme, nakliye maliyetleri, gümrükleme, gemi ve konteynır yükleme masraflarının yüksekliği ihracatın önünde duran en önemli engellerdir.
- i- Vergi ve Kayıtdışılık:** Vergi her sektör gibi bizlerin de sorunudur. Özellikle inşaat yapanların ve müteahhitlerin KDV yi kullanamamaları bizimle KDV pazarlığına girmelerine neden olmaktadır. Bu durum vergilendirme açısından ivedi düzenlemeler gerektirmektedir. Kayıt dışı uygulamalar, her sektörde olduğu gibi ülkenin genel problemidir ve sektörümüzde de yoğun şekilde yaşanmaktadır.